

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa Banku [...] w Ł.
przeciwko T. K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 lipca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie
z dnia 24 czerwca 2015 r., sygn. akt II Ca 286/15,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1 800 (jeden tysiąc
osiemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powodowy Bank [...] w Ł. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 24 czerwca 2015 r. zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 29 stycznia 2015 r. przez uchylenie nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Łukowie w dniu 31 stycznia 2014 r. w części zasądzającej od T. K. na rzecz Banku [...] w Ł. kwotę 67 200 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27 lutego 2014 r. do dnia zapłaty i oddalił powództwo w tej części oraz w części zasądzającej od T. K. na rzecz Banku [...] w Ł. zwrot kosztów procesu. Przedmiotem sporu było skierowane przez powoda przeciwko pozwanym T. i W. K. powództwo o solidarną zapłatę kwoty 67 200 zł z ustawowymi odsetkami

od dnia 31 grudnia 2010 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu. W sprawie wydany został zgodny z żądaniem pozwu nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym. Pozwana T. K. wniosła od niego zarzuty i w wyroku z dnia 29 stycznia 2015 r. nakaz został uchylony w stosunku do niej w części zasądzającej odsetki ustawowe za okres od 31 grudnia 2010 r. do 26 lutego 2014 r. i w tym zakresie powództwo zostało oddalone, natomiast w pozostałej części nakaz został utrzymany w mocy. W stosunku do pozwanego W. K. nakaz został uchylony już wcześniej, a postępowanie umorzono. Sąd Rejonowy ustalił, że powód zawarł z pozwanymi w dniu 3 września 1998 r. umowę kredytową, w której udzielił im kredytu w kwocie 130 000 zł na okres do 2 września 2003 r. Spłatę kredytu pozwani zabezpieczyli wekslem niezupełnym, upoważniając Bank do jego wypełnienia zgodnie z deklaracją wekslową. W dniu 23 listopada 2000 r. strony prolongowały termin spłaty kredytu do 31 grudnia 2010 r. utrzymując zabezpieczenie wekslem in blanco. W dniu 17 czerwca 2003 r. powód wypowiedział umowę i wystawił egzekucyjny tytuł bankowy, uzyskując dla niego klauzulę wykonalności. Później jednak tytuł ten został pozbawiony wykonalności prawomocnym wyrokiem sądu w innej sprawie. W dniu 25 maja 2004 r. strony zawarły „aneks nr 2 do umowy kredytowej nr [...] z dnia 3 września 1998 r.”, stanowiący ugodę wyznaczającą termin spłaty kredytu do 30 czerwca 2019 r. Zabezpieczeniem zobowiązania pozostał weksel niezupełny wystawiony przez pozwanych wraz z deklaracją wekslową, w której pozwani zastrzegali, że weksel będzie mógł być wypełniony na zabezpieczenie zadłużenia wynikającego z umowy kredytowej nr [...] zawartej 3 września 1998 r. do kwoty 130 000 zł. W dniu 16 maja 2008 r. ogłoszono upadłość likwidacyjną pozwanego W. K.. Powód nie zgłosił wierzytelności kredytowej w postępowaniu upadłościowym. Sąd Rejonowy uznał, że uгода została wypowiedziana pozwanej T. K. dopiero z chwilą doręczenia jej pozwu w niniejszej sprawie, wierzytelność nie była przedawniona, jednak odsetki od niej przysługiwały powodowi dopiero od dnia skutecznego wypowiedzenia. Zmieniając wyrok Sądu I instancji, Sąd Okręgowy uznał natomiast, że doręczenie T. K. odpisu pozwu nie spowodowało wypowiedzenia ugody z dnia 25 maja 2004 r., ponieważ nie podpisała go osoba umocowana do dokonywania tego rodzaju czynności prawnych w imieniu powoda. Pełnomocnictwo procesowe nie zawierało ani ogólnego umocowania do

dokonywania przez pełnomocnika czynności wywołujących skutki materialne w sferze praw i obowiązków majątkowych Banku, ani też umocowania do dokonania czynności wypowiedzenia T. K. umowy - ugody z dnia 25 maja 2004 r. Sąd odwoławczy ocenił, że wobec dalszego związania powoda i pozwanej ugodą wksel niezupełny został przez powoda uzupełniony niezgodnie z postanowieniami tej ugody. Sąd Okręgowy nie stwierdził natomiast przedawnienia roszczeń, skoro uroda z dnia 25 maja 2004 r. wykreowała na nowo prawa i obowiązki stron, wobec czego trzyletni termin przedawnienia wynikającego z niej roszczenia Banku (art. 118 k.c.) biegłby dopiero od daty wymagalności, po skutecznym wypowiedzeniu przez Bank tej ugody, co nie nastąpiło w stosunku do pozwanej.

W skardze kasacyjnej opartej na obydwu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. powód zarzucił naruszenie przepisów postępowania - art. 233 k.p.c., art. 217 k.p.c. i art. 227 k.p.c., a także art. 328 k.p.c. Wskazał też na naruszenie prawa materialnego - art. 91 prawa upadłościowego i naprawczego, art. 120 k.c., art. 370 k.c., art. 366 k.c., art. 372 k.c. i art. 376 k.c. oraz art. 10 prawa wekslowego. Wniósł o uchylenie wyroku Sądu II instancji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu sądowi i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda pozwana wniosła o nieprzyjęcie tej skargi do rozpoznania, względnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1

- 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania. Skarżący powołał się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy oczywistą zasadność swojej skargi kasacyjnej z uwagi na fakt, iż „Sąd II instancji naruszył oczywiście i rażąco art. 233 k.p.c. poprzez dowolne ustalenie, że wierzytelność z umowy kredytu nie była i nie jest wymagalna, a co za tym idzie Bank nie miał prawa wypełnienia weksla, ponieważ Sąd pominął fakt upadłości współkredytobiorcy wykazany dowodami z akt postępowania upadłościowego, a także art. 10 prawa wekslowego, art. 120 k.c., 123 k.c. i art. 124 k.c. oraz art. 372 k.c. poprzez błędne zastosowanie lub pominięcie.” Podniósł też, że pełnomocnik zastępująca W. K. nie miała umocowania do zastępowania go w procesie, gdyż syndyk nie wstąpił do sprawy.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie, a jednocześnie sposób rozstrzygnięcia sprawy jest niewątpliwie wadliwy. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przez unaocznienie kwalifikowanego charakteru naruszenia przepisów prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Niniejsza skarga nie spełnia tych wymagań. Przytoczone przez skarżącego okoliczności mają w zasadzie na celu odmienną od ustalonego przez Sądy obu instancji prezentację stanu faktycznego sprawy, co wprost wynika z podniesienia niedopuszczalnego w świetle postanowień art. 398³ § 3 k.p.c. zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. Sąd Okręgowy nie przyjął za udowodniony faktu doręczenia pozwanej oświadczenia Banku z dnia 6 maja 2008 r. wypowiadającego ugodę z dnia 25 maja 2004 r., a stanowisko powoda, że wymagalność jego roszczeń wobec pozwanej jest konsekwencją ogłoszenia upadłości drugiego dłużnika solidarnego, nie może być oceniona jako *prima vista* przekonująca. Wobec tego, że postępowanie odwoławcze toczyło się jedynie w stosunku do pozwanej T. K. i tylko jej dotyczy postępowanie kasacyjne - zarzuty związane z prawidłowością reprezentacji procesowej W. K. pozbawione są

znaczenia i nie mogą świadczyć o wystąpieniu przesłanki nieważności postępowania przed Sądem Okręgowym.

Przywołana przez skarżącego przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie wystąpiła więc, nie zachodzi też brana pod uwagę z urzędu przesłanka nieważności postępowania. Okoliczności sprawy nie wskazują również na ujawnienie się innych podstawy przedsądu przewidzianych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 98 § 1 i 3, art. 99 i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., a wysokość tych kosztów z postanowień § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 6 i § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800).

jw